	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 1 Φεβρουαρίου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

Κείμενο 1^ο

Αθλητισμός και ανθρώπινα δικαιώματα

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, έχει ιδιαίτερη αξία να θυμηθούμε ότι το δικαίωμα στην άθληση αποτελεί βασικό ανθρώπινο και κοινωνικό δικαίωμα, δηλαδή δικαίωμα που δεν φτάνει να αναγνωρίζεται αλλά πρέπει και να προστατεύεται. Άλλωστε και το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας αναφέρει ότι ένας από τους κύριους σκοπούς της παιδείας είναι η φυσική αγωγή.

Ιστορικά ο αθλητισμός έχει αποτελέσει σημαντικότατο τομέα της κοινωνικής και ανθρώπινης δραστηριότητας. Από την ελληνική αρχαιότητα έχει ταυτιστεί σε μεγάλο βαθμό με τον πολιτισμό, καθώς και με την υπόθεση της ειρήνης (π.χ. «νους υγιής εν σώματι υγιεί», Ολυμπιακοί Αγώνες κ.λπ.).

Στο στάδιο της οργάνωσης των κοινωνιών, ο αθλητισμός – όπως και άλλες σφαίρες της ανθρώπινης δραστηριότητας – εμπορευματοποιήθηκε, αναπόφευκτα. Συνεπώς, το να ζητεί κανείς σήμερα την επιστροφή στον ερασιτεχνικό αθλητισμό, δεν αποτελεί ρεαλιστική πρόταση. Από τη στιγμή που η άθληση, δεν γίνεται μόνο για την ικανοποίηση ανθρώπινων αναγκών, αλλά συνδέεται και με το θέαμα και την ψυχαγωγία, επόμενο είναι να τυγχάνει και εμπορικής εκμετάλλευσης. Διότι και ο χορός, η μουσική και το τραγούδι αποτελούσαν κάποτε καθαρά ερασιτεχνικές δραστηριότητες και όσοι επιδίδονταν σ' αυτές δεν διανοούνταν να τις αντιμετωπίσουν ως επαγγέλματα. Το ερώτημα, λοιπόν είναι γιατί κάποιος με καλή φωνή που ευφραίνει τους συνανθρώπους του, να μπορεί να γίνει επαγγελματίας τραγουδιστής και να

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

μην μπορεί να κάνει κάτι ανάλογο κάποιος που έχει ταλέντο στο ποδόσφαιρο και γοητεύει με την ποδοσφαιρική του τέχνη;

Εννοείται ότι η εμπορευματοποίηση της αθλητικής δραστηριότητας δεν μπορεί να γενικευτεί, διότι η άθληση αποτελεί βασική ανθρώπινη ανάγκη και ζήτημα υγείας - σωματικής και ψυχικής - και πάνω απ' όλα αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα, το οποίο πρέπει να προστατεύεται από την δημοκρατικά οργανωμένη πολιτεία δια της παροχής των αναγκαίων μέσων για την άσκηση του. Όπως, η άσκηση του ανθρώπινου δικαιώματος στο θρησκευέσθαι απαιτεί την οικοδόμηση ναών, έτσι και το δικαίωμα στην άθληση απαιτεί στάδια και γήπεδα, μεγάλα ή μικρά. Παρότι η οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δεν αναφέρεται ρητά στο δικαίωμα στην άθληση, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το δικαίωμα αυτό εμπεριέχεται στο άρθρο 22, το οποίο προβλέπει ότι «Η κοινωνία, με την εθνική πρωτοβουλία και τη διεθνή συνεργασία, έχει χρέος να εξασφαλίζει σε κάθε άτομο την ικανοποίηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων που είναι απαραίτητα για την αξιοπρέπεια και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του».

Από τις προαναφερθείσες διαπιστώσεις προκύπτει αβίαστα ότι ο αθλητισμός συνδέεται με αναφαίρετα δικαιώματα, είτε των αθλούμενων και των αθλητών, είτε των φιλάθλων ως θεατών, εννοείται ότι συνδέεται και με υποχρεώσεις. Ο επαγγελματίας αθλητής έχει δικαιώματα – κατά κανόνα συμβατικά – που πρέπει να απολαμβάνει, αλλά και οι φίλαθλοι οφείλουν να συμπεριφέρονται με τρόπο που δεν θίγουν τα δικαιώματα των αθλητών, ούτε άλλων συμπολιτών τους, φανατιζόμενοι και προβαίνοντας σε βανδαλισμούς, εμπρησμούς, συχνά και σε πράξεις ωμής βίας. Επίσης, σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να εκδηλώνουν οι φίλαθλοι, ούτε οι αθλητές ρατσιστικές συμπεριφορές, εντός των αθλητικών εγκαταστάσεων. Αντιθέτως, οφείλουν ως κοινωνικά υπεύθυνα άτομα να αντιμετωπίζουν τα αθλητικά γεγονότα ως ευκαιρία και πεδίο για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της καλλιέργειας της πανανθρώπινης αλληλεγγύης. Δεν είναι τυχαίο ότι ο ιδρυτής των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων Πιερ ντε Κουμπερτέν έλεγε ότι «όποιος μιλάει για αθλητισμό μιλάει για ειρήνη». Δυστυχώς, όμως, συχνά οι λέσχες των οργανωμένων φιλάθλων της μιας ή άλλης

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ομάδας αναπαράγουν τις κάθε λογής κοινωνικές προκαταλήψεις, καλλιεργώντας το μίσος. Κι αυτό είναι τραγικό, διότι σε αυτές τις λέσχες συμμετέχουν κυρίως νέοι άνθρωποι.

Πάνος Τριγάζης, left.gr, 11.12.2014

Κείμενο 2^ο

Η εσχάτη των ποιών

Στο διήγημα του Νίκου Χουλιαρά ο εννιάχρονος Δαμιανός Καράντζας, ντόπιος και φανατικός του γηπέδου, δεν μπορεί να παίξει στα «διεθνή» καλοκαιρινά ματς της Αντιπάρου. Μετά την ήττα της ελληνικής ομάδας βρίσκει όμως τρόπο να δείξει την αξία του και να πάρει την εκδίκηση του... Το κείμενο περιλαμβάνεται στη συλλογή διηγημάτων Μια μέρα πριν δύο μέρες μετά (1998).

Δεν υπάρχει άλλος στο νησί που να ξέρει τόσο καλά το γήπεδο όσο ο Δαμιανός Καράντζας. Παρόλο που είναι μόνο εννιά χρονώ ξέρει τα πάντα σ' αυτό το χωματένιο στίβο, που συνορεύει με την άμμο του Σιφνέικου. Γνωρίζει όλες τις ανωμαλίες του εδάφους του, ξέρει καλά τις κλίσεις καθώς και όλες τις παγίδες. Λόγω αυτού γνωρίζει, όσο κανείς, και τα πλεονεκτήματα της καθεμιάς πλευράς. Τα ξεχαρβαλωμένα του γκολπόστ τα έχει ψηλαφίσει αμέτρητες φορές και άλλες τόσες τα τρύπια μαύρα δίχτυα τους, γιατί το γήπεδο αυτό είν' όλη η ζωή του.

Το πατρικό του σπίτι βρίσκεται μόλις δυο μάντρες πίσω από τούτη την αλάνα και ο πιτσιρικάς περνάει τις μέρες του εκεί. Είτε με άλλους είτε μόνος του -από το μεσημέρι ως το βράδυ- κλοτσάει μια μπάλα, αλωνίζοντας το γήπεδο χειμώνα καλοκαίρι, τόσο, που έχει γίνει πια εξπέρ. Οι τρίπλες του είναι φανταστικές κι οι πάσες του μεγάλης ακρίβειας. Όλοι το ξέρουν. Κι όμως, δε φαίνεται να φτάνει αυτό. Στα ματς που λαχταράει να παίξει δεν τον θέλουν. Μιλάμε για τα διεθνή: τα κλασικά τα ντέρμπι του καλοκαιριού μεταξύ Ελλάδας και Σουηδίας ή, εν πάση περιπτώσει, στα ματς ντόπιων εναντίον ξένων, μιας και πολλές φορές με την ομάδα της Σουηδίας παίζουν και παίχτες άλλων εθνικοτήτων όπως Άγγλοι, Γερμανοί ή

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γάλλοι και σπανιότερα κάποιοι Νορβηγοί, αφού, όπως είναι γνωστό, δεν τρέφουν ιδιαίτερη εκτίμηση οι μεν για τους δε, παρόλο που είναι γείτονες.

Ας είναι. Κάθε απόγευμα, λοιπόν, απ' τα διάφορα σημεία του νησιού, κατηφορίζουν προς το γήπεδο ομάδες παιδιών ή νέοι όλων των ηλικιών, από τα δεκαπέντε μέχρι τα σαράντα. Μέσα σ' αυτούς υπάρχουν και πολλοί που περισσεύουν.

.....

Κάτω απ' τα κέδρα, οι δυο ομάδες είναι σχεδόν έτοιμες να μπουν στο γήπεδο, μα διακρίνω από ψηλά μια αναταραχή στο μέρος της ελληνικής πλευράς. Κοιτάω καλύτερα και βλέπω, μες στο τσούρμο, το μικρό Δαμιανό Καραντζα να κρατάει στα χέρια τη δική του μπάλα και να πηγαίνει, πέρα δώθε, σαν να τον παρασέρνει αέρας δυνατός. Τη μια, χώνεται μες στην ομάδα των παιδιών με φόρα και την άλλη -σαν κάποιος να τον έσπρωξε- βγαίνει, ξανά, έξω απ' αυτή, παραπατώντας.

Δεν ακούω τι λένε, μα είναι φανερό πως δεν τον θέλουν, πάλι, το μικρό. Τον βγάζουν έξω απ' την ομάδα.

Δεν μπορώ να διακρίνω την έκφραση στο πρόσωπό του, μα τούτη η απόρριψη γράφει, καθαρά, στο μικροσκοπικό του σώμα. Σαν το σκυλί που μόλις έφαγε κλοτσιά και ετοιμάζεται ν' αποσυρθεί νιώθοντας στο κεφάλι του κάτι πηχτό κι αβάσταχτο να τον βαραίνει, βγαίνει απ' το τσούρμο των παιδιών ο Δαμιανός Καραντζας και κατευθύνεται, σκυφτός, προς την περιοχή του αράουτ, τρεκλίζοντας, λες κι είναι μεθυσμένος.

Σαν να 'ναι χαρτονάκι μαλακό μοιάζει, τώρα, από μακριά ο πιτσιρικάς: σαν ένα χαρτονάκι διπλωμένο, πάνω εκεί, στη χαμηλή τη μάντρα με τα θαλασσόδεντρα που ρίχνει πίσω της μια σκιά τόσο βαριά όση κι η πίκρα του μικρού αυτή την ώρα.

Στο μεταξύ ο αγώνας έχει αρχίσει. Οι παίχτες τρέχουν, ήδη, πέρα-δώθε σαν δαιμονισμένοι. Κλοτσούν την μπάλα και μαρκάρουν δυνατά. Φωνάζουν άγρια, σ' όλες τις γλώσσες και πέφτουν άτσαλα, ο ένας πάνω στον άλλο, μα το νευρικό γκαρσόνι του SUNSET, που εκτελεί χρέη διαιτητή, αφήνει το παιχνίδι να εξελιχτεί. Σφυρίζει μόνο τα φάουλ εκείνα που ευνοούν την ελληνική ομάδα, γι' αυτό κι οι Σουηδοί διαμαρτύρονται.

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Σε λίγο, μπαίνουν και τα πρώτα γκολ και η εξέδρα αρχίζει να ζεσταίνεται. Ακόμη πιο πολύ φαίνεται να ζεσταίνονται οι παίχτες, καθώς η θερμοκρασία αγγίζει τους τριάντα δυο βαθμούς. Παρ' όλ' αυτά, τρέχουνε κάθιδροι* σ' όλο το μήκος του γηπέδου. Οι γδούποι* απ' τα χτυπήματα ακούγονται σ' όλη τη δυτική ακτή. Χτυπούν στα βράχια του Σιφνέικου και επιστρέφουν πάλι.

Μια σκόνη κίτρινη, πυκνή, σηκώνεται απ' το χώμα προς τον ουρανό και φεύγει προς το μέρος του οικισμού ενώ η ολιγάριθμη εξέδρα μετράει τα γκολ. Παροτρύνει με κραυγές τους παίχτες και, πότε-πότε, τους υπενθυμίζει, με τον τρόπο της, πού βρίσκεται κάθε στιγμή το σκορ. Το ίδιο κάνει κι ο μικρός Δαμιανός Καράντζας από μέσα του.

Ο πορφυρός μεγάλος δίσκος, αδιάφορος για όλ' αυτά, έχει βουτήξει απ' ώρα στο νερό κι αρχίζει πια να σκοτεινιάζει. Τώρα οι κινήσεις των παιχτών έχουν γίνει ασταθείς. Δεν έχουν πια το νεύρο που είχαν, γι' αυτό και είναι δύσκολο να γείρει η νίκη προς τη μια πλευρά. Το σκορ παραμένει ισόπαλο 6-6 πάνω από μισή ώρα, κι οι παίχτες είναι κουρασμένοι. Δεν υπάρχει πια και ορατότητα καλή γι' αυτό και κάποιοι απ' αυτούς προτείνουν, όχι και τόσο φανατικά, να χτυπηθούνε πέναλτι για να βγει ο νικητής. Δε συμφωνούν όμως όλοι. Τελικά, καταλήγουν, από κοινού, να επαναληφθεί το ματς την επομένη και το διαλύουν.

Ο Δαμιανός Καράντζας βλέπει την κίνηση αυτή από μακριά. Πηδάει τότε βιαστικά τη μάντρα και τρέχει, αμέσως, προς το σπίτι του. Όταν ύστερα από λίγο γυρίζει ξανά στον τόπο του μαρτυρίου του, τη θέση της γαλάζιας του φανέλας έχει πάρει μια κίτρινη. Ένα μπλουζάκι της αδερφής του, που 'χει τα χρώματα του εχθρού, φοράει ο πιτσιρικάς και είναι έτοιμος να πάρει εκδίκηση γι' αυτό που του 'χουν κάνει οι δικοί του.

Κοιτάει, λοιπόν, επίμονα το γήπεδο κι όταν βλέπει να φεύγει αποκεί κι ο τελευταίος παίχτης, κατεβαίνει με βηματάκια αποφασιστικά στην αδειανή αλάνα.

Ο θόλος τ' ουρανού έχει σκουρύνει πια για τα καλά. Τα φώτα του οικισμού ανάβουν ένα ένα, μα ο μικρός, χτυπώντας την μπαλίτσα νευρικά πάνω στο χώμα, πάει και τη στήνει στην πλευρά όπου, πριν λίγο, ήταν η περιοχή του τέρματος των Σουηδών. Το κάνει αυτό γιατί την ώρα που διακόπηκε το ματς στα 6-6, οι Σουηδοί είχαν την κατοχή της μπάλας.

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αποκεί, λοιπόν, θα επιτεθεί, τώρα, ο Δαμιανός Καραντζας έχοντας στόχο την εστία των Ελλήνων: το τέρμα, δηλαδή, που 'χαν οι ντόπιοι στον κανονικό αγώνα. Κόντρα σ' αυτούς που τον απέρριψαν, θέλει να επιτεθεί ο πιτσιρικάς. Να ανατρέψει το αποτέλεσμα και να τους εκδικηθεί. Γι' αυτό, φέρνει στο νου του, γρήγορα, τα πρόσωπα ένα ένα. Όλους τους ντόπιους σκέφτεται, που παίζανε πριν από λίγο στην ομάδα κι ακόμη έναν. Το φίλο του, το Νικολάκη του Σινιόρη, που δεν έπαιζε. Αυτόν τον φαντάζεται στη θέση της εξέδρας έτσι, για να 'χει, ας πούμε, κάποιο μάρτυρα του επικείμενου θριάμβου του.

Στο γήπεδο επικρατεί απόλυτη σιωπή. Κανένας δεν υπάρχει εκεί εκτός από ένα μαύρο κυνηγόσκυλο που τρέχει, αθόρυβα, προς τη μεριά του SUNSET. Έν' αεράκι ήσυχο φυσάει τα θαλασσόδεντρα πίσω απ' τη μάντρα κι ο Δαμιανός Καραντζας, κοιτάζοντας επίμονα προς την αντίπαλη εστία, σπρώχνει την μπάλα, ελαφρά, με το δεξί. Την πετάει δυο τρία μέτρα μπροστά του κι αμέσως ύστερα, αρχίζει να την [κοντρολάρει](#).* Προχωρεί με άνεση, μα λίγο πιο κάτω κάνει ελιγμό και προσπερνά τον πρώτο υποθετικό αντίπαλο. Αυξάνει αμέσως την ταχύτητα κι όταν φαντάζεται μπροστά του το δεύτερο παίχτη να του κλείνει το δρόμο προσποιείται ότι θα σουτάρει. Σταματάει όμως ξαφνικά, στρίβει δεξιά και τον αδειάζει.

Με φάλτσο εσωτερικό φέρνει την μπάλα, αμέσως, προς το κέντρο και επιτίθεται μετωπικά. Τα μικροσκοπικά του ποδαράκια εναλλάσσονται ταχύτατα σηκώνοντας στον ουρανό μια γκριζα σκόνη κι ο Δαμιανός Καραντζας φτάνει ήδη στη μεγάλη περιοχή. Με σπάσιμο της μέσης αποφεύγει τον πρώτο υποθετικό αμυντικό, μα λίγα μέτρα πιο πέρα, σκοντάφτοντας σε κάποια ανωμαλία του εδάφους, χάνει τον έλεγχο και σωριάζεται φαρδύς πλατύς στο χώμα. Την ύστατη στιγμή, όμως, προλαβαίνει και κάνει το πέσιμο πιο θεαματικό, δήθεν ότι τον μάρκαρε σκληρά ο αμυντικός, γι' αυτό ζητάει πέναλτι και το κερδίζει αμέσως.

Και να, λοιπόν, που ήρθε η στιγμή να πάρει μια εκδίκηση για όσα του 'χουν κάνει. Σηκώνεται απ' το έδαφος και πάει προς την μπάλα.

Πίσω απ' τους λόφους του Σιφνέικου προβάλλει, τώρα, ένα φτενό πορτοκαλί φεγγάρι και ο πιτσιρικάς, μονάχος στην αλάνα, στήνει την μπάλα, τελετουργικά, στο σημείο του πέναλτι.

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ετοιμάζεται να εκτελέσει την εσχάτη των ποινών στο άδειο τέρμα των Ελλήνων ενώ, την ίδια ώρα, λίγα μέτρα πιο κάτω, στην άμμο του γιαλού, η Σιλόνα -η μικρή Ρουμάνα που δουλεύει σαν καθαρίστρια στο Time- βαδίζει μόνη προς τα βράχια του Σταυρού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδοθεί η περίληψη των δύο τελευταίων παραγράφων του πρώτου κειμένου σε 50 – 60 λέξεις για την ανάρτησή της σε σχολική εφημερίδα.

Μονάδες 15

B1α. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με τον όρο Σωστό ή Λάθος.

α) Το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας αναφέρει ότι ένας από τους κύριους σκοπούς της παιδείας είναι η φυσική αγωγή.

β) Από τη στιγμή που η άθληση συνδέεται και με το θέαμα και την ψυχαγωγία, επόμενο είναι να εμπορευματοποιηθεί.

γ) Η εμπορευματοποίηση της αθλητικής δραστηριότητας μπορεί να γενικευτεί.

δ) Ο αθλητισμός συνδέεται με αναφαίρετα δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις.

ε) Στις οργανωμένες λέσχες φιλάθλων αναπαράγονται τα στερεότυπα και καλλιεργείται ο ρατσισμός.

Μονάδες 5

B1β. «Από τη στιγμή που η άθληση, δεν γίνεται μόνο για την ικανοποίηση ανθρώπινων αναγκών, αλλά συνδέεται και με το θέαμα και την ψυχαγωγία, επόμενο είναι να τυγχάνει και εμπορικής εκμετάλλευσης». Πώς κατανοείτε αυτή τη σκέψη του συγγραφέα; Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 60-80 λέξεις.

Μονάδες 10

B2α. Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου. (Στο στάδιο της οργάνωσης ... με την ποδοσφαιρική του τέχνη;)

Μονάδες 5

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

B2β. Να βρείτε έναν τρόπο ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου.(Εννοείται ότι ... της προσωπικότητάς του».)

Μονάδες 5

B2γ. Να βρείτε τη συλλογιστική πορεία του κειμένου και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

B3α. *Άλλωστε, παρότι, επίσης, αντιθέτως:* Να αντικαταστήσετε τις διαρθρωτικές λέξεις με άλλες ισοδύναμες και να προσδιορίσετε το ρόλο τους και τη νοηματική σχέση μέσα στο κείμενο.

Μονάδες 8

B3β. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο κάνοντας χρήση είτε της αναφορικής είτε της ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας.

Μονάδες 2

Γ. Στο απόσπασμα από το λογοτεχνικό κείμενο «Η εσχάτη των ποινών» είναι φανερή η αγάπη του μικρού Δαμιανού για το ποδόσφαιρο. Με ποιους τρόπους αναδεικνύεται μέσα στο κείμενο και πώς δικαιολογείται η αντίδραση του στο τέλος , να στραφεί εναντίον της ελληνικής εστίας; Να απαντήσετε σε ένα ενιαίο κείμενο 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 1 Φεβρουαρίου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Η εμπορευματοποίηση του αθλητισμού

A. Το κείμενο μεταξύ άλλων κάνει λόγο για το αναφαίρετο δικαίωμα του αθλητισμού επισημαίνοντας την εμπορευματοποίησή του. Τονίζει μάλιστα ότι αυτή δε γενικεύεται, αφού η άθληση αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα για την εξασφάλιση του οποίου η πολιτεία οφείλει να παρέχει τα κατάλληλα εφόδια. Ακολουθός γίνεται αναφορά στα δικαιώματα αλλά και τις υποχρεώσεις αθλητών και φιλάθλων, που απαλλαγμένοι από βιαιότητες και προκαταλήψεις χρειάζεται να προωθούν ένα πνεύμα διεθνούς ειρήνης, όπως την οραματίστηκε ο θεμελιωτής των σύγχρονων ολυμπιακών αγώνων. Το κείμενο ολοκληρώνεται με τη διαπίστωση της αλλοίωσης του αθλητικού ιδεώδους που αμαυρώνεται από την κυριαρχία του μίσους προς τον αντίπαλο.

B1.a) Σωστό

Σωστό

Λάθος

Σωστό

Λάθος

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

B1.β) Ένα από τα φαινόμενα που επιβεβαιώνουν την κρίση που επικρατεί στους κόλπους του σύγχρονου αθλητισμού είναι η εμπορευματοποίησή του. Η άθληση δεν αποτελεί πλέον μια απλή ανάγκη του ανθρώπου μέσω της οποίας εκτονώνει το περίσσιο φορτίο ενέργειας, αποφορτίζεται συναισθηματικά, κοινωνικοποιείται, αποκτά υγεία και ευεξία. Ο αθλητισμός και ιδίως τα ομαδικά αθλήματα συνδέονται αναπόσπαστα με την παροχή ψυχαγωγικού θεάματος, γεγονός που επέφερε την εμπορευματοποίησή τους και την ανάγκη διαφήμισης για την προσέλκυση επενδυτών και κοινού. Κάτι τέτοιο, όμως αλλάζει την ψυχολογία των αθλητών, που υποκύπτοντας στους νόμους της αγοράς μεταχειρίζονται τον αθλητισμό ως μέσο ικανοποίησης της ματαιοδοξίας και της ανάγκης τους για υλική ευδαιμονία.

B2α. Τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου είναι τα εξής:

Θεματική περίοδος: Στο στάδιο της οργάνωσης ... δεν αποτελεί ρεαλιστική πρόταση.

Λεπτομέρειες: Από τη στιγμή που η άθληση ... ως επαγγέλματα.

Κατακλείδα: Το ερώτημα, λοιπόν ... με την ποδοσφαιρική του τέχνη;

B2β. Ένας από τους τρόπους ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου είναι και η μέθοδος της αναλογίας, αφού παρομοιάζεται το δικαίωμα στην άθληση με το δικαίωμα στη θρησκεία αναφορικά με τη δημιουργία των απαραίτητων χώρων προκειμένου να πραγματοποιείται. Υπάρχουν μάλιστα και ενδεικτικές λέξεις: «όπως», «έτσι».

B2γ. Στο κείμενο εντοπίζεται παραγωγική συλλογιστική πορεία, καθώς ξεκινά με τη γενικότερη διαπίστωση της σύνδεσης του αθλητισμού με τα ανθρώπινα δικαιώματα και στην πορεία κάνει πιο ειδικές επισημάνσεις για τη σύγχρονη μορφή του αθλητισμού, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αθλητών και φιλάθλων. Το κείμενο ολοκληρώνεται με τη

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

συγκεκριμένη διαπίστωση της επικράτησης του μίσους στο χώρο της άθλησης λόγω της εμπορευματοποίησής της.

B3α. Άλλωστε = εξάλλου, η διαρθρωτική λέξη εκφράζει αντίθεση

Παρότι = παρόλα αυτά, η διαρθρωτική λέξη εκφράζει αντίθεση

Επίσης = επιπλέον, η διαρθρωτική λέξη δηλώνει προσθήκη

Αντιθέτως = σε αντιδιαστολή, η διαρθρωτική λέξη εκφράζει αντίθεση

B3β. Προτεινόμενος τίτλος: «Η σύγχρονη εικόνα του αθλητισμού · δικαιώματα και υποχρεώσεις των εμπλεκομένων.

Γ. Στο απόσπασμα ο ετεροδιηγητικός αφηγητής περιγράφει με μηδενική εστίαση τον εννιάχρονο Δαμιανό και την αγάπη του για το ποδόσφαιρο. Μια αγάπη που αποκαλύπτεται μέσα από μια περιγραφή και αποδεικνύει ότι ο μικρός γνωρίζει το έδαφος όπου διεξάγονται οι αγώνες πολύ καλά. Μάλιστα στο συγκεκριμένο χώρο ο Δαμιανός περνάει όλο του τον καιρό παίζοντας ποδόσφαιρο και προσπαθώντας να τελειοποιήσει την τεχνική του. Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι όλοι γνωρίζουν τον ταλέντο του, αλλά δεν τον βάζουν να παίξει στους μεγάλους και σημαντικούς αγώνες. Αυτός είναι και ο λόγος που θα οδηγήσει τον Δαμιανό στην απίστευτη αντίδρασή του εναντίον της ελληνικής ομάδας στον αγώνα με τους Σουηδούς. Η απόρριψή του από την ομάδα ταρασσει τον ψυχικό του κόσμο, του προκαλεί θλίψη, στενοχώρια, απογοήτευση, όπως φαίνεται μέσα από μια σειρά παρομοιώσεων (τρεκλίζοντας λες και ήταν μεθυσμένος, σαν να 'ναι χαρτονάκι, σαν ένα χαρτονάκι διπλωμένο). Ακριβώς αυτά τα συναισθήματα είναι που δίνουν το έναυσμα να πάρει την εκδίκησή του φορώντας τη φανέλα των αντιπάλων και βάζοντας γκολ στο ελληνικό τέρμα. Η

	01/02/2020
	13η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

περιγραφή του τοπίου, των υπολογισμένων κινήσεων του Δαμιανού, του αγώνα στον οποίο νοερά συμμετέχει και του πέναλτι που πρόκειται να εκτελέσει συμβάλλουν σε μια πιο ζωντανή και παραστατική απεικόνιση των συναισθημάτων του. Αισθήματα δυνατά για το ποδόσφαιρο, το άθλημα που τόσο αριστοτεχνικά ασκεί και το οποίο τον εξόργισε εναντίον εκείνων που δεν τον πήραν στα σοβαρά. Παίρνει, λοιπόν, την εκδίκησή του.